

Prof. dr. sc. Ante Čović
Poljička 6
10000 Zagreb

Zagreb, 24. siječnja 2024.

Državno odvjetništvo RH
Ured za suzbijanje korupcije i
organiziranog kriminaliteta
Kolegij Ureda
Zagreb, Vlaška ulica 116

PREDMET: Prigovor protiv Rješenja KP-US-519/2023 od 28. prosinca 2023.

Osporenim Rješenjem (u daljem tekstu: Rješenje) odbačena je kaznena prijava protiv I. osumnjičene Anđelke Radojčić Badovinac i II. osumnjičenoga Radovana Fuchsa, zbog kaznenih djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11 i trgovanja utjecajem iz članka 295. stavka 1. KZ/11.

Rješenje o odbačaju kaznene prijave temelji se na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, pogrešnoj primjeni mjerodavnoga prava i pogrešnom zaključku da se navodi kaznene prijave nisu pokazali osnovanim. U provedenom postupku izvedeni su pogrešni zaključci iz dokumentacije pribavljene od Sveučilišta u Rijeci, navodi iz Izvještaja stručnog povjerenstva uzeti su kao neupitni, umjesto da budu preispitani u svjetlu podnesene prijave, čiji su jasni činjenični navodi i snažni pravni argumenti jednostavno – ignorirani.

I. Rješenje se temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanje

Radovan Fuchs nije se godine 2012. prijavio na natječaj za „profesora visoke škole“ (kako se netočno opisuje na dnu str. 4 i u tri odlomka na str. 5 Rješenja) nego za „redovitog profesora“, a godine 2021. za „redovitog profesora u trajnom zvanju“. Razlika je što je profesor visoke škole **nastavno** zvanje na veleučilištu i **visokoj školi**, a „redovit profesor“ i „redoviti profesor u trajnom zvanju“ su **znanstveno-nastavna** zvanja na **sveučilištu**. Postupci izbora u nastavna zvanja i postupci izbora u znanstveno-nastavna zvanja regulirani su u različitim aktima koje donose različita tijela. Sukladno tome i opći nastavni uvjeti koji pristupnik u postupku izbora mora ispuniti bitno se razlikuju: profesor visoke škole mora imati najmanje 240 norma sati nastave na nekom visokom učilištu (a ne 120 kako piše u Rješenju USKOK-a), a redoviti profesor (za što se drugoosumnjičeni natjecao godine 2012.) mora imati najmanje 600 norma sati nastave na nekom visokom učilištu, a redoviti profesor u trajnom zvanju (za što se drugoosumnjičeni natjecao godine 2021.) mora imati najmanje 900 norma sati nastave na nekom visokom učilištu.

II. Rješenje na pogrešno utvrđeno činjenično stanje primjenjuje pravno nepostojeći akt

U Rješenju se na pogrešnu tvrdnju da se Radovan Fuchs 2012. godine prijavio na natječaj za izbor u zvanje „profesora visoke škole“ primjenjuju norme pravno nepostojećeg akta. Rješenje se naime poziva na *Odluku Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja* (NN 129/2005). U Rješenju se uvjeti za izbor u nastavno zvanje profesora visoke škole, koje propisuje navedena Odluka, čak dva puta egzaktno prepričavaju (usp. str 4-5 Rješenja). Kod prvog prepričavanja uvjeta Odluka je navedena pod korektnim nazivom, dok je kod drugog prepričavanja uvjeta, da zabuna bude potpuna, Odluka navedena pod pogrešnim nazivom *Odluku o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja* (!?). Ni kod prvog ni kod drugog navođenja uz Odluku nisu navedeni podaci o broju i godištu *Narodnih novina* u kojima je objavljena, što je krajnje neobično za pravno sročeni tekst.

Navedena Odluka u vrijeme provođenja predmetnog izbornog postupka Radovana Fuchsa nije bila na snazi, što znači da je u pravnom smislu bila nepostojeća. Stavljena je izvan snage 20. veljače 2012. stupanjem na snagu Odluke Vijeća veleučilišta i visokih škola RH o uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 20/12). Dakle, punih sedam mjeseci prije nego je raspisivanjem natječaja pokrenut predmetni izborni postupak (1. listopada 2012.).

Međutim, čak i prema toj tada nevažećoj Odluci Radovan Fuchs nije ispunjavao nastavni uvjet za izbor u nastavno zvanje profesora visoke škole koji je glasio „da je u razdoblju od pet godina prije pokretanja izbora bio u nastavnom ili znanstveno-nastavnom zvanju te da je u tom zvanju tijekom tri godine kontinuirano izvodio nastavu na nekom visokom učilištu od barem 120 norma sati“. Radovan Fuchs do pokretanja predmetnog izbornog postupka nije niti jednog dana bio u nastavnom ili znanstveno-nastavnom zvanju, a povrh toga nije, prema podacima iz Rješenja, izveo niti jednog sata nastave na nekom visokom učilištu.

Da apsurd bude veći, Radovan Fuchs 2012. godine nije ispunjavao uvjete za izbor u nastavno zvanje profesora visoke škole ni prema tada važećoj Odluci (NN 20/12) koja je, među ostalim, propisivala obvezatni nastavni uvjet „da je u razdoblju od najviše pet godina prije pokretanja izbora bio izabran u nastavno ili znanstveno-nastavno zvanje te je u tom zvanju kontinuirano izvodio nastavu od najmanje dvjestočetdeset (240) norma sati.“

Naravno, da 2012. godine Radovan Fuchs nije ni teorijski mogao ispuniti obvezatni nastavni uvjet za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora prema tada važećoj *Odluci Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja* (NN 106/06) u kojoj je bilo propisano da „u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor može biti izabrana osoba koja... je u svojstvu nastavnika (stalnog ili gostujućeg) na nekom visokom učilištu ukupno izvodila nastavu od barem šesto (600) norma sati.“

III. Rješenje ignorira zakonski definirane pojmove:

Diplomatska akademija nije visoko učilište

Nužni nastavni uvjet za izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora bio je definiran u spomenutoj Odluci Rektorskog zbora (NN 106/06), koja je bila na snazi u vrijeme predmetnog

izbora Radovana Fuchsa, brojem norma sati (600) nastave koju je pristupnik trebao održati „na nekom visokom učilištu“.

Nužni nastavni uvjet za izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju definiran je u *Odluci Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja* (NN 106/06, 120/21), koja je bila na snazi u vrijeme predmetnog izbora Radovana Fuchsa, brojem norma sati (900) nastave koju je pristupnik trebao održati „na nekom visokom učilištu“.

Pojam „visoko učilište“ zakonski je pojam koji je precizno definiran u tekstu zakona i kao takav ne podliježe proizvoljnim interpretacijama.

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), koji je bio na snazi u vrijeme izbora Radovana Fuchsa u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora kao i u vrijeme njegova izbora u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju, u čl. 47. definira visoko učilište na sljedeći način:

- (1) Visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola.
- (2) Visoka učilišta obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.

U članku 51. istog Zakona početak rada visokog učilišta uvjetuje se upisom visokog učilišta u Upisnik visokih učilišta, dok je preduvjet za upis u Upisnik izdavanje dopusnice, a preduvjet za izdavanje dopusnice je pribavljeno pozitivno mišljenje Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje:

- (1) Visoko učilište osnovano prema ovome Zakonu i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova može započeti obavljanje djelatnosti i izvođenje određenih studija nakon upisa u Upisnik visokih učilišta i registar ustanova pri trgovačkom sudu.
- (2) Upis u Upisnik obavlja se na temelju dopusnice kojom se utvrđuje da visoko učilište ispunjava uvjete za početak djelatnosti i odobrava upis u Upisnik te početak rada visokog učilišta. Dopusnicu izdaje ministar po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Diplomatska akademija osnovana je 1994. godine u okviru Ministarstva vanjskih poslova kao Diplomatska škola da bi godinu dana kasnije dobila sadašnji naziv. Kako je objašnjeno na mrežnoj stranici, Diplomatska akademija „obrazovanje provodi kroz temeljne diplomatske tečajeve – Jednogodišnji stručni diplomatski studij i Dvomjesečni diplomatski tečaj, ali kroz brojne druge seminare, tečajeve i predavanja“ (<https://mvep.gov.hr/informacije-za-gradjane-244593/istaknute-teme/diplomatska-akademija-22982/o-nama/diplomatska-akademija-225700/225700>). Mrežna stranica nudi sljedeći odgovor na pitanje Tko može postati polaznik Jednogodišnjeg stručnog diplomatskog studija:

„Polaznici Jednogodišnjeg stručnog diplomatskog studija su državni službenici visoke stručne spreme u službi vanjskih poslova, a prema mogućnosti i interesu i ostali državni službenici RH koji se bave odnosima s inozemstvom, uz odobrenje ministra vanjskih poslova i europskih integracija, a na prijedlog načelnika Diplomatske akademije.“

Odgovor na pitanje Tko može postati polaznik dvomjesečnog diplomatskog tečaja glasi:

„Dvomjesečni stručni diplomatski tečaj održava se, ovisno o potrebama, po posebnoj odluci ministra vanjskih poslova i europskih integracija. Polaznici su državni službenici službe vanjskih poslova visoke stručne spreme s diplomatskim zvanjem od prvog tajnika i višim, a prema mogućnosti i interesu i ostali državni službenici RH viših zvanja koji se bave odnosima s inozemstvom.“

Iz navedenih zakonskih odredbi te navedenih podataka s mrežne stranice, nedvosmisleno proizlazi da Diplomatska akademija nije i da ne može biti visoko učilište, jer

- a) nije ni sveučilište, ni fakultet, ni umjetnička akademija, ni veleučilište ni visoka škola;
- b) ne obavlja svoju djelatnost kao javnu službu;
- c) nije upisana u Upisnik visokih učilišta
(usp. <https://mozvag.srce.hr/preglednik/vu/tip?lang=hr>);
- d) nema dopusnicu kojom se utvrđuje da visoko učilište ispunjava uvjete za početak djelatnosti kao ni pribavljeno pozitivno mišljenje Nacionalnog vijeća kao preduvjet za izdavanje dopusnice;
- e) nije osnovana prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju; štoviše u to vrijeme Zakon uopće nije predviđao mogućnost da se osnuje visoko učilište za potrebe diplomatskog obrazovanja.

U ovo kontekstu suvišno je i napominjati da se pod „nastavu na nekom visokom učilištu“ nikako ne može podvesti nastavna djelatnost koju Svjetska zdravstvena organizacija organizira „na međunarodnim toksikološkim tečajevima i simpozijima namijenjenima administrativnom osoblju regulatornih tijela država zemalja u razvoju“ (usp. Rješenje, str. 7.).

IV. Rješenje ignorira činjenicu da je opći nastavni uvjet definiran numerički (brojem norma sati) i obvezu da se njegovo ispunjavanje mora dokazati numerički (navođenjem broja norma sati održane nastave na visokom učilištu)

U Rješenju se navodi da „nigdje nije propisano da bi se bilo koji uvjet koji pristupnik ispunjava trebao navesti u tablici“. To je u osnovi točno, jer se tablica odnosi na grafičko uređenje podataka. Ali to ne znači da u tablici ili izvan tablice pristupnik nije imao obvezu navesti točan ili približan broj norma sati održane nastave na nekom visokom učilištu. Ako pristupnik nije tako postupio predsjednica Stručnog povjerenstva trebala je to navesti u izvješću. Ne mogu tvrditi što je pristupnik naveo kao „dokaz o nastavnoj djelatnosti“. Smatrajući da pravo podnošenja prigovora podrazumijeva i dokazuje „opravdani interes“ u smislu čl. 183. st. 8. Zakona o kaznenom postupku, zamolio sam dopisom od 12. siječnja 2024. da mi se omogući uvid u spis. Molbi nije udovoljeno, tako da sam 15. siječnja 2024. obaviješten da u ovom predmetu nemam svojstvo stranke, da sam stoga ostvario pravo na prigovor te da kao podnositelj prijave nemam „opravdani interes“ u smislu navedene odredbe Zakona o kaznenom postupku.

Utoliko na temelju formulacija iz Rješenja mogu samo pretpostaviti da pristupnik u svojim prijavama na natječaj nije dostavio numerički izražen dokaz o broju sati održane nastave na nekom visokom učilištu. Pretpostavljam da se pristupnik poslužio paušalnim tvrdnjama da je „kontinuirano predavao u nizu programa brojnim generacijama Diplomatske akademije“, da je

„dugogodišnji predavač“ ili da je njegovo „sudjelovanje u nastavnoj djelatnosti značajno vezano uz Svjetsku zdravstvenu organizaciju“. Pretpostavljam da je te paušalne tvrdnje (paušalne u smislu da nisu izražene brojčano) potkrijepljene s odgovarajućim potvrdama. Međutim, sve to nisu dokazi o propisanom uvjetu održane nastave na visokim učilištima, ali mogu kod neupućenih pobuditi lažni dojam da je s ispunjavanjem općeg obvezatnog uvjeta održanih 600, odnosno 900 norma sati nastave na nekom visokom učilištu.

Moguće je da svi sudionici u ovim izbornim postupcima nemaju precizan pojam „nastave na visokom učilištu“, ali dugogodišnji ministar znanosti i visokog obrazovanja zasigurno zna što piše u temeljnom zakonu koji se odnosi na njegov resor. Zašto je onda, kao osoba zadužena za nadzor zakonitosti u resoru visokog obrazovanja, podmetnuo nezakoniti dokaz o ispunjavanju općeg obvezatnog uvjeta? Zašto je predsjednica Stručnog povjerenstva preuzela paušalne tvrdnje i nezakonite dokaze te ih reproducirala u izvješću? U ta dva pitanja sadržan je meritum kaznene prijave koja je Rješenjem odbačena kao neosnovana.

V. Rješenje uopće nije ušlo u meritum kaznene prijave

Smatram da Rješenje uopće nije ušlo u meritum kaznene prijave, što proizlazi iz tvrdnje da je „izvješće Stručnog povjerenstva izrađeno *lege artis* jer je utemeljeno na dokumentaciji koju je pristupnik II. osumnjičenik Radovan Fuchs dostavio uz prijavu na natječaj“ (str. 6). Problem je upravo u tome što je Povjerenstvo svoje izvješće temeljilo na dokumentaciji koju je dostavio Radovan Fuchs, umjesto da je dostavljenu dokumentaciju valoriziralo na temelju pozitivnih propisa koji reguliraju tu materiju.

Problem je ovog Rješenja što su u njemu ponovljena utvrđenja iz izvješća Stručnog povjerenstva, umjesto da je u svjetlu relevantnih zakonskih i podzakonskih normi preispitano ne samo izvješće Stručnog povjerenstva nego i dostavljena dokumentaciju na temelju koje je izvješće napravljeno, ali i uloge koje su u spornim izbornim postupcima imali pristupnik i predsjednica Povjerenstva.

Imajući u vidu sve navedeno, molim da Kolegij predmetno Rješenje ukine te donese odluku o nastavku postupka sukladno čl. 28.a stavku 4. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (NN 76/09, 116/10, 145/10, 57/11, 136/12, 148/13 i 70/17).



Prof. dr. sc. Ante Čović